

2.5 NATUR- OCH KULTURVÅRDSOMRÅDEN

Naturmiljö

Miljöavdelningen har i september 2006 påbörjat arbetet med ett Naturvårdsprogram för Tanums kommun. Som en inledning på arbetet med naturvårdsprogrammet och med anledning av den påbörjade fördjupade översiktsplanen för Hamburgsund och Hamburgö har Miljöavdelningen utfört en preliminär naturvärdesbedömning av naturområden i Hamburgsund och på Hamburgö.

Naturvärdesbedömning är en metod att klassificera miljöer med utgångspunkt från deras biologiska och ekologiska värden. Det är ingen exakt vetenskap. I varje enskilt fall måste en lång rad aspekter bedömas, värderas och vägas mot varandra. Vid naturvärdesbedömningen värderas biotoper i olika klasser. För att ett område ska vara skyddat krävs särskilda beslut eller förordnanden. Vissa områden med naturvärden är skyddade enligt lag, t ex naturreservat eller biotopskydd, men huvuddelen saknar formellt skydd. Däremot är det brukligt att man så långt som möjligt tar hänsyn till områden med naturvärden vid såväl samhällsplanering som vid skogs- och jordbruk.

Vid värderingen är områdenas biologiska värden avgörande. Det biologiska värdet bedöms i första hand med utgångspunkt från vilka arter eller artgrupper som noterats eller sedan tidigare är kända, men även med utgångspunkt från förekomst av viktiga ekologiska strukturer. I de fall geologiska värden ingår i bedömningen anges detta särskilt.

Betydelse för friluftslivet ingår inte i naturvärdesbedömningen. Om ett område har betydelse för friluftsliv anges det däremot separat som en tilläggsinformation.

Klass 1

– unika naturvärden

Mycket god förekomst av signalarter och rödlistade arter, eller mycket viktig ekologisk funktion. Mycket viktiga spridningscentra och värdekärnor. Oftast mycket svåra att återskapa. Det enskilda området har stor betydelse på regional och nationell nivå. Det finns få motsvarigheter i regionen och landet.

Klass 2

– höga naturvärden

Dokumenterad förekomst av viktiga strukturer och/eller arter. God förekomst av signalarter eller viktig ekologisk funktion. Förutsättningar för rödlistade arter. Viktiga spridningscentra och värdekärnor. Oftast svåra att återskapa. Betydelse på regional och nationell nivå.

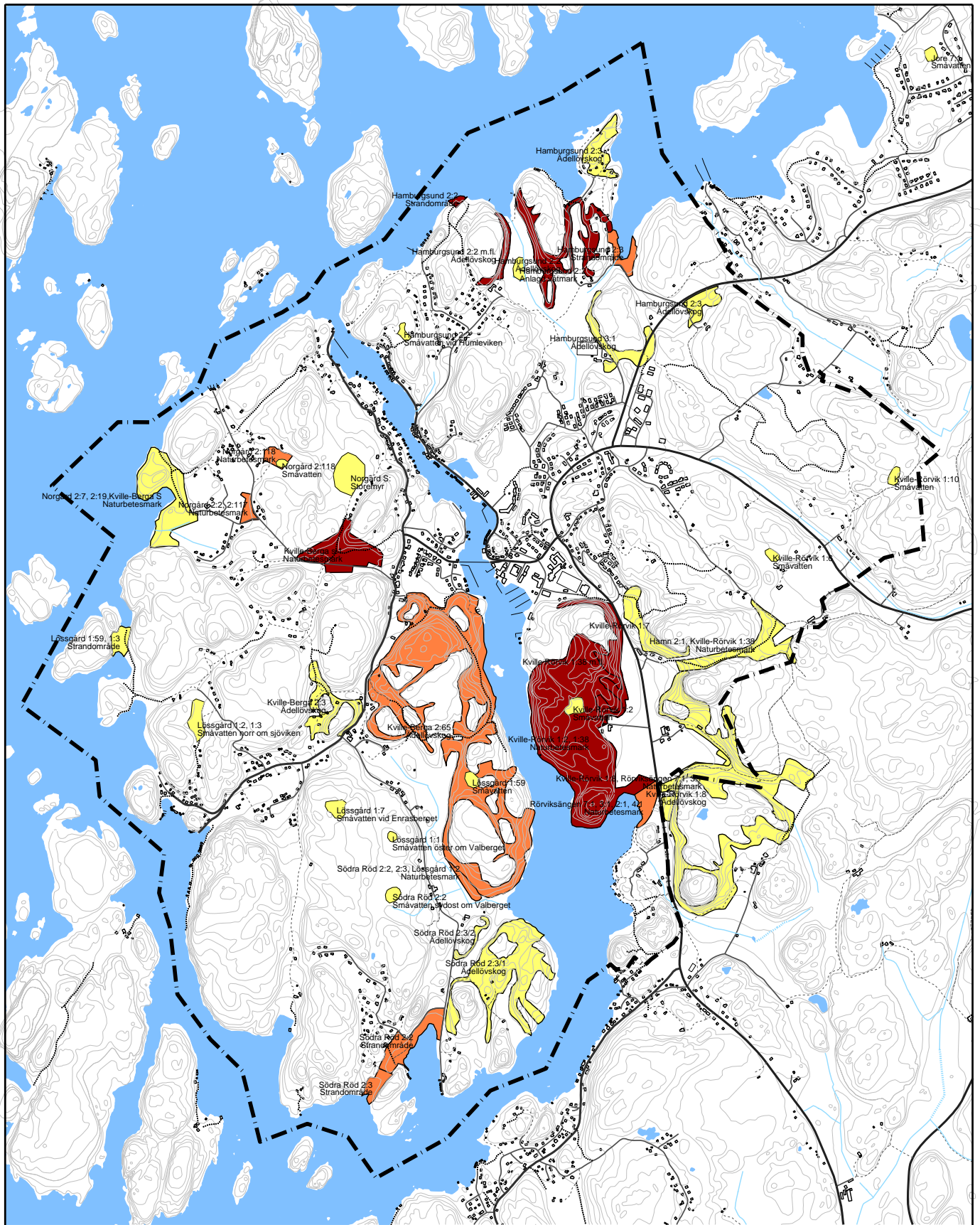
Klass 3

– naturvärden

Det enskilda området har betydelse på lokal nivå och för spridning av arter och variation i landskapet. En förutsättning för att de nationella miljömålen ska kunna uppfyllas är att arealen av områden med naturvärden inte minskar, utan snarare ökar.

Områden med naturvärden

Områden med naturvärden redovisas på efterföljande karta. När det gäller områden med naturvärden i havet är kunskapsläget mycket bristfälligt. Endast en översiktlig inventering av havsbottenarna mellan Fjällbacka och Bovallstrand har genomförts av länsstyrelsen 1986-1987. Havet utgör ett dynamiskt system, där stora fluktuationer förekommer mellan olika säsonger. Större bottenområden kan helt ändra karaktär av ett flertal orsaker. En stor förekomst av ålgräs som funnits under decennier kan plötsligt ett år omvandlas till en ren sandstrand beroende på att dominerande vindar under en längre period blåst från en ovanlig riktning. Likaså kan ostronbankar försvinna, sandstränder ändra karaktär osv. Detta är en av orsakerna till att enstaka översiktliga inventeringar är att betrakta som statiska och ej kan ersätta funktionella och dynamiska analyser, utan bör betraktas som ett underlag för mer ingående studier. Då grundområden 0-6 m generellt har stora dokumenterade biologiska värden anges dessa nedan, utan klassificering. Inom grundområdena kan objekt inom klass 1-3 finnas.

— Samhällsområde

■ Naturvärdesobjekt klass 1

■ Naturvärdesobjekt klass 2

■ Naturvärdesobjekt klass 3

OMRÅDEN MED NATURVÄRDEN

0 50 100 200 500m

skala 1:25 000

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN
HAMBURGSUND & HAMBURGÖ
2008-08-05 antagandehandling

Kulturmiljö

Kulturminnesvårdsprogram för Tanums kommun

Enligt Kulturminnesvårdsprogrammet (KMV) från 1984 för Tanum kommun är bebyggelsen kring norra sundet och gamla infartsvägen särskilt bevarandevärd, liksom områdena Karlsborg och Normanneberget som även är skyddade enligt fornminneslagen. Rekommendationerna för norra sundet och gamla infartsvägen är;

”Bebyggelsen inom det avgränsade området härrör huvudsakligen från sekelskiftet och 1900-talets första decennier och är mycket väl bevarad. Den för Hamburgsund så speciella bebyggelsestrukturen med relativt gles sjöbodsrad vid strandkanten och stora fria ytor mellan bostadshus och sjöbod bör bevaras. Ingen nybebyggelse bör tillåtas på friytorna och sjöbodsraden bör inte ytterligare förtätas.”

För att säkerställa kulturvärdena i norra sundet bör därför ingen ny bebyggelse, varken bostadshus eller sjöbod, tillåtas utan att dess lämplighet prövas i en detaljplan.

Kulturhistorisk bebyggelseinventering

Tanums kommun har upprättat en kulturhistorisk bebyggelseinventering (KBI) över Hamburgsund och Hamburgö. Inventeringen identifierar enskilda byggnadsobjekt som är värdefulla att bevara samt miljöer som i sin helhet ska bevaras och utvecklas varsamt.

Miljöer

klass 1 Gamla vägen, Tullboden, Övre Sjöviken
klass 2 Udden, Strandbacken, Norgård, Vändigen, Hamnekärret, Nedre Sjöviken

Objekt

klass 1 11 Byggnadsminnesvärda byggnader
klass 2 37 Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse
klass 3 29 Övrig värdefull bebyggelse

Kulturmiljön i Sjöviken

Varje enskild byggnad inom en helhetsmiljö behöver inte vara klassad som kulturhistoriskt värdefull. Det är sammanhanget i bebyggelsegruppen som speglar en byggnadskultur/tradition. KBI ger en bild över vilka miljöer och objekt som är viktiga att bevara och utvecklas varsamt. Helhetsmiljöerna kan hävdas i detaljplan eller områdesbestämmelser, liksom objekten skyddas genom bevarandebestämmelser.

Stenindustri

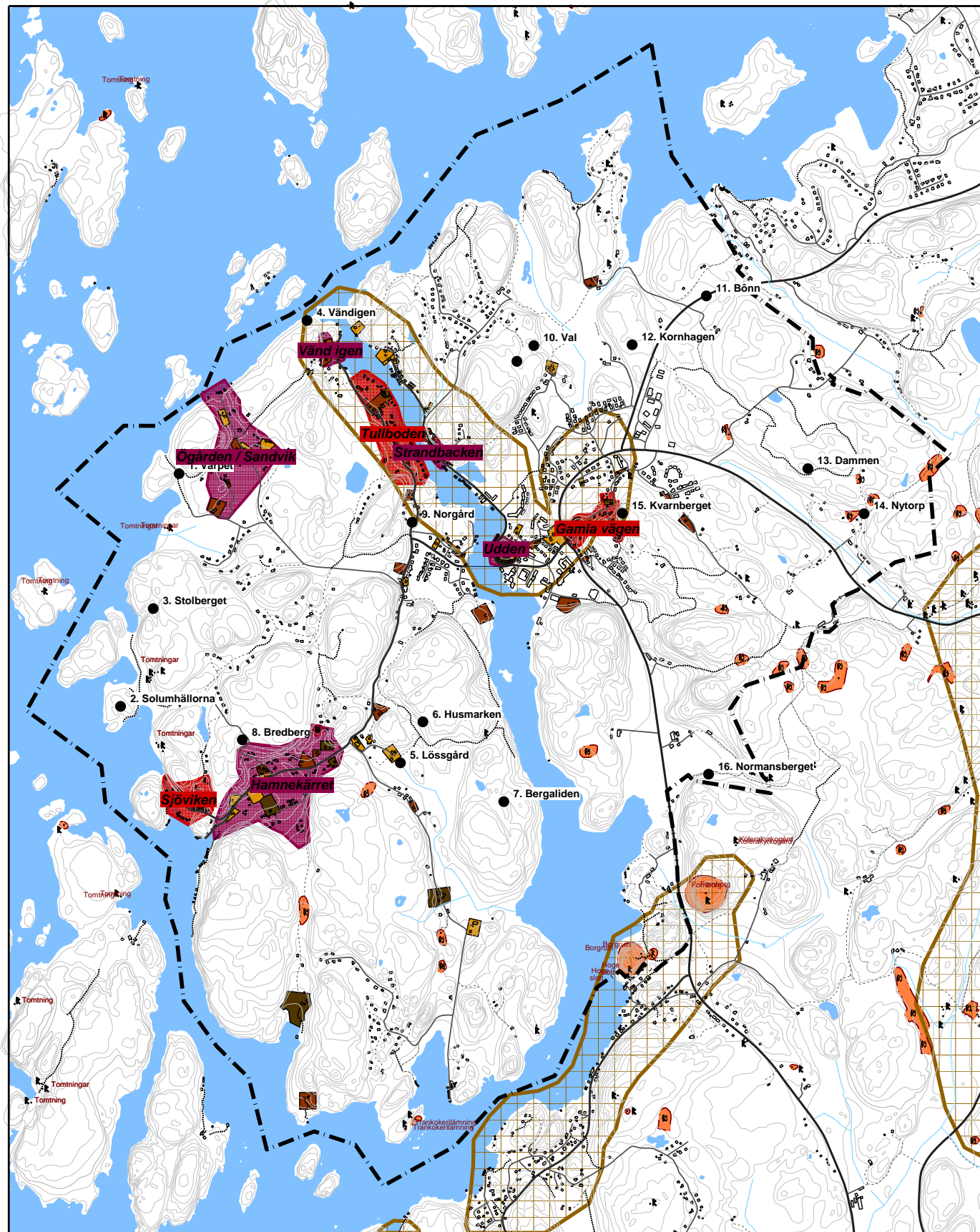
Stenindustrin etablerar sig på allvar i Tanum under 1890-talet. Hamburgsund, med Hamburgö och kringliggande öar, är bland de orter där stenindustrin först etableras inom kommunen. 1897 bildas Ejde stenhuggarfackförening, vilket också indikerar var det då största stenbrottet låg. Orten hade en central betydelse under stenindustriepoken.

Mål

- kulturhistorisk värdefulla byggnader och miljöer bevaras och utvecklas varsamt
- områden med naturvärden bevaras

Strategi

- naturvårdsprogrammet rekommendationer följs
- KMV och KBI:s rekommendationer i följs
- detaljplan föregår bebyggelse i sundet
- bebyggelse i kulturmiljöer anpassas
- skydd av värdefulla objekt och miljöer tillkommer vid planläggning
- information om kulturmiljön ges av kommunen
- program om "Hur man bygger i Tanum" upprättas

Samhällsområde	Kulturmiljö, klass 1
Byggnadsminnesvärd byggnad	Kulturmiljö, klass 2
Särskilt värdefull byggnad	Fornminne
Övrig värdefull byggnad	Fornminne
Kulturminnesvårdsprogram	f.d. Stenbrott

**OMRÅDEN MED
KULTURMILJÖVÄRDEN**

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN
HAMBURGSUND & HAMBURGÖ
2008-08-05 antagandehandling

